

**Projektas**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ**

**NUTARIMAS**

**DĖL LĖŠŲ, SURINKTŲ ĮGYVENDINANT REGLAMENTĄ (ES) 2022/1854,  
ADMINISTRAVIMO, ŠIO REGLAMENTO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ IR JŲ  
FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2023 m. d. Nr.  
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo“ 3 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Lėšų, surinktų įgyvendinant Reglamentą [\(ES\) 2022/1854](#), administravimo, šio reglamento įgyvendinimo priemonių ir jų finansavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės  
2023 m. d. nutarimu Nr.

**LĖŠŲ, SURINKTŲ ĮGYVENDINANT REGLAMENTĄ (ES) 2022/1854,  
ADMINISTRAVIMO, ŠIO REGLAMENTO ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ IR JŲ  
FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lėšų, surinktų įgyvendinant Reglamentą [\(ES\) 2022/1854](#), administravimo, šio reglamento įgyvendinimo priemonių ir jų finansavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagal Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo“ 11, 13 ir 15 straipsnių nuostatas mokamų lėšų (toliau – lėšos) administravimo tvarką, duomenų rinkos pajamoms nustatyti ir lėšoms apskaičiuoti pateikimo ir lėšų surinkimo tvarką, 2022 m. spalio 6 d. Tarybos reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) dėl skubios intervencijos, skirtos didelėms energijos kainoms mažinti, įgyvendinimo priemonės ir jų finansavimo tvarką, lėšų panaudojimo kontrolės sąlygas, lėšų apskaitos reikalavimus, lėšų administravimo sąnaudų kontrolės ir kompensavimo tvarką.

2. Aprašas taikomas Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 74 straipsnio 8 dalyje nustatytomis sąlygomis ir šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatyta tvarka Vyriausybės paskirtam viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų administratoriui (toliau – lėšų administratorius), elektros energijos gamintojams, gaminantiems elektros energiją iš Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų išteklių (toliau – pajamų perviršio mokėjimo subjektai), ir su jais susijusiems asmenims, susitarimą dėl gauto pajamų perviršio pasidalijimo su pagrindine eksportuojančia valstybe nare sudarančiai institucijai, solidarumo įnašo subjektams, elektros energijos perdavimo sistemos operatoriui (toliau – perdavimo sistemos operatorius), elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriui (toliau – skirstomųjų tinklų operatorius), Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ir Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – Taryba).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente [\(ES\) 2022/1854](#), 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente [\(ES\) Nr. 1227/2011](#) dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo, Įstatyme „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo“, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme ir kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose energetikos sektoriaus veiklą.

**II SKYRIUS  
DUOMENŲ RINKOS PAJAMOMS NUSTATYTI IR  
PAJAMŲ PERVIRŠIUI APSKAIČIUOTI PATEIKIMO IR RINKOS PAJAMŲ PERVIRŠIO  
SURINKIMO TVARKA**

4. Perdavimo sistemos operatorius ir skirstomųjų tinklų operatoriai, taip pat pajamų perviršio mokėjimo subjektai ir, jeigu taikoma, – su jais susiję asmenys, teikdami lėšų administratoriui

duomenis rinkos pajamoms nustatyti ir pajamų perviršiui apskaičiuoti ir (ar) juos atnaujindami, laikosi Tarybos tvirtinamoje rinkos pajamų nustatymo ir pajamų perviršio skaičiavimo metodikoje (toliau – Metodika) nustatytos tokių duomenų pateikimo tvarkos ir terminų.

5. Pajamų perviršio mokėjimo subjektai ir, jeigu taikoma, – su jais susiję asmenys lėšų administratoriaus prašymu, laikydamiesi tokiaame prašyme nustatytos duomenų pateikimo formos ir terminų, pateikia papildomus duomenis, susijusius su gautų rinkos pajamų nustatymu ir pajamų perviršio apskaičiavimu.

6. Pajamų perviršio mokėjimo subjektai ir, jei taikoma, – su jais susiję asmenys Metodikoje nustatyta tvarka ir terminais mokėtiną pajamų perviršio sumą perveda į lėšų administratoriaus interneto svetainėje skelbiamą lėšoms pervesti skirtą banko sąskaitą. Pajamų perviršio mokėjimo subjektui ir (ar) su juo susijusiam asmeniui praleidus nustatytus pinigines prievolės pervesti lėšų administratoriui mokėtiną pajamų perviršio sumą terminus, subjektas privalo mokėti palūkanas, kurių norma lygi pavėluoto mokėjimo palūkanų normai, apibrėžtai Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatyme.

7. Jeigu lėšų administratoriui, vadovaujantis Metodika, atlikus pajamų perviršio mokėjimo subjektų ir, jeigu taikoma, – su jais susijusių asmenų pateiktų duomenų ir (ar) pajamų perviršio deklaracijų, taip pat perdavimo sistemos operatoriaus ir skirstomųjų tinklų operatorių pateiktų duomenų įvertinimą kyla pagrįstų abejonų dėl pajamų perviršio mokėjimo subjekto ir, jeigu taikoma, – su juo susijusių asmenų pateiktų duomenų, susijusių su rinkos pajamų nustatymu ir pajamų perviršio apskaičiavimu, ir (ar) pajamų perviršio deklaracijų teisingumo ir (ar) patikimumo, lėšų administratorius apie tai nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoja Tarybą.

8. Tarybai atlikus pajamų perviršio mokėjimo subjekto ir, jeigu taikoma, – su juo susijusių asmenų apskaičiuoto pajamų perviršio dydžio teisingumo ir pagrįstumo patikrinimą ir priėmus Įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje nurodytą sprendimą dėl pajamų perviršio mokėjimo subjekto ir (ar) su juo susijusių asmenų už atitinkamą laikotarpį pajamų perviršio papildomo sumokėjimo, perviršio mokėjimo subjektas ir, jeigu taikoma, – su jais susiję asmenys privalo nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tokio Tarybos sprendimo įsigaliojimo dienos, sumokėti lėšų administratoriui pagal Tarybos sprendimą mokėtinas papildomas sumas.

### **III SKYRIUS**

#### **PAGRINDINĖS EKSPORTUOJANČIOS VALSTYBĖS NARĖS MOKĖTINOS PAJAMŲ PERVIRŠIO SUMOS NUSTATYMO IR SURINKIMO TVARKA**

9. Įstatymo „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo“ 13 straipsnio 2 dalyje nurodytame susitarime su pagrindine eksportuojančia valstybe nare dėl tokioje valstybėje narėje surenkamo pajamų perviršio pasidalijimo su Lietuvos Respublika, esant galimybei, be kita ko, susitariama dėl duomenų, reikalingų pagrindinės eksportuojančios valstybės narės Lietuvos Respublikai mokėtinų pajamų perviršio sumos nustatymui ir apskaičiavimui, pateikimo Tarybai tvarkos, tokios pajamų perviršio sumos mokėjimo Lietuvos Respublikai sąlygų ir terminų, įskaitant taikytiną palūkanų normą tuo atveju, jeigu pagrindinė eksportuojanti valstybė narė pajamų perviršio sumą pervestų į lėšų surinkimui skirtą lėšų administratoriaus banko sąskaitą nesilaikydama sutartų pajamų perviršio sumokėjimo Lietuvos Respublikai terminų.

10. Aprašo 9 punkte nurodyto susitarimo kopija pateikiama Tarybai ir lėšų administratoriui ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokio susitarimo sudarymo dienos.

#### **IV SKYRIUS**

### **DUOMENŲ SOLIDARUMO ĮNAŠUI APSKAIČIUOTI PATEIKIMO IR SOLIDARUMO ĮNAŠO SURINKIMO TVARKA**

11. Solidarumo įnašo subjektai ne vėliau kaip iki 2024 m. birželio 15 d. arba, jeigu šio subjekto mokestiniai metai nesutampa su kalendoriniais metais, pasibaigus 2023 metais prasidėjusiam mokestiniam laikotarpiui iki kito mokestinio laikotarpio šešto mėnesio 15 dienos privalo lėšų administratoriaus interneto svetainėje viešai skelbiamu būdu ir forma lėšų administratoriui pateikti solidarumo įnašo deklaraciją, kurioje detalizuojama, kaip apskaičiuojama mokėtina solidarumo įnašo suma.

12. Lėšų administratoriaus prašymu solidarumo įnašo subjektai, laikydamiesi tokiaame prašyme nurodytos formos ir terminų, privalo pateikti lėšų administratoriui papildomą informaciją, reikalingą solidarumo įnašo subjektų mokėtinai solidarumo įnašo sumai apskaičiuoti.

13. Solidarumo įnašo subjektai atsako už lėšų administratoriui teikiamų duomenų tikslumą ir teisingumą ir privalo nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, informuoti apie įvykčius tokių duomenų pasikeitimus (įskaitant, bet neapsiribojant, Pelno mokesčio įstatymo 11 straipsnyje nurodyto apmokestinamojo pelno perskaičiavimą).

14. Lėšų administratorius pagal duomenų teikimo sutartį, sudarytą su Valstybine mokesčių inspekcija, iš Valstybinės mokesčių inspekcijos gauna pelno mokesčio deklaracijų duomenis, reikalingus solidarumo įnašo dydžiui apskaičiuoti ir (ar) perskaičiuoti ar apskaičiuoto solidarumo įnašo dydžiui patikrinti.

15. Solidarumo įnašo subjektai ne vėliau kaip iki 2024 m. liepos 1 d., o tais atvejais, kai solidarumo įnašo subjektų mokestiniai metai nesutampa su kalendoriniais metais, – ne vėliau kaip iki septinto mėnesio, einančio po 2023 m. prasidėjusių mokestinių metų pabaigos, pirmos dienos perveda apskaičiuotą mokėtiną solidarumo įnašo sumą į lėšų administratoriaus nurodytą banko sąskaitą. Solidarumo įnašo subjektas, praleidęs pinigines prievolės vykdymo terminus, privalo lėšų administratoriui mokėti palūkanas, kurių norma lygi pavėluoto mokėjimo palūkanų normai, apibrėžtai Mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatyme.

16. Lėšų administratorius, gavęs informacijos apie solidarumo įnašo subjektų 2018, 2019, 2020, 2021 ir (ar) 2023 metų apmokestinamojo pelno perskaičiavimus, nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, įvertina tokių perskaičiavimų įtaką solidarumo įnašo subjekto mokėtino solidarumo įnašo dydžiui. Nustatęs solidarumo įnašo subjekto sumokėto solidarumo įnašo permoką, lėšų administratorius ją solidarumo įnašo subjektui grąžina nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo permokos nustatymo dienos. Nustatęs solidarumo įnašo mokėjimo subjekto sumokėto solidarumo įnašo nepriemoką, lėšų administratorius nedelsdamas, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokios nepriemokos nustatymo dienos, kreipiasi į solidarumo įnašo subjektą dėl nustatytos nepriemokos sumokėjimo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo lėšų administratoriaus reikalavimo gavimo dienos.

#### **V SKYRIUS**

### **REGLAMENTO (ES) 2022/1854 ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR LĖŠŲ REGLAMENTO ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖMS PANAUDOJIMO TVARKA**

17. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, atsižvelgdama į per kalendorinį pusmetį surinktų lėšų kiekį, ne vėliau kaip iki po kalendorinio pusmečio einančio mėnesio pabaigos parengia ir teikia Vyriausybės nutarimo projektą dėl per praėjusį kalendorinį pusmetį surinktų lėšų

panaudojimo Įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nurodytoms Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo priemonėms ir jų kontrolės.

18. Lėšų administratorius, vadovaudamasis Aprašo 17 punkte nurodytu priimtu Vyriausybės nutarimu, nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 5 darbo dienas nuo šio nutarimo priėmimo dienos, perveda nutarime nurodytas lėšų sumas į asmens ar atitinkamos institucijos, paskirto (-os) atsakingu (-a) už atitinkamos Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo priemonės įgyvendinimą, nurodytą banko sąskaitą arba į valstybės biudžetą, kai lėšos skiriamos iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamoms Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo priemonėms ar valstybės biudžeto skolai padengti.

## VI SKYRIUS LĖŠŲ APSKAITA IR ATASKAITŲ PATEIKIMAS

19. Lėšų administratorius lėšų apskaitą tvarko atskirai nuo kurios nors kitos jo vykdomos veiklos apskaitos. Surinktos lėšos laikomos atskiroje lėšų administratoriaus valdomoje sąskaitoje, lėšos nėra lėšų administratoriaus turtas, todėl į jas negali būti nukreipiamas išieškojimas pagal lėšų administratoriaus prievoles, nesusijusias su lėšų administravimu.

20. Lėšų administratorius surinktų lėšų likučiui saugoti privalo pasirinkti finansines institucijas, kurioms pagal išvardytų tarptautinių reitingų agentūrų naudojamą reitingavimą yra suteiktas ne žemesnis nei nurodytas ilgalaikio skolinimosi kredito reitingas: *Standard and Poor's*, *Fitch* – BBB-, *Moody's* – Baa3, arba šiems reitingams prilygintas reitingas. Jeigu už lėšų likučio saugojimą mokamos palūkanos, tokių palūkanų suma kiekvieną mėnesį įskaitoma į surinktų lėšų sumą.

21. Lėšų administratorius savo interneto svetainėje ne vėliau kaip paskutinę kiekvieno mėnesio dieną, laikydamasis konfidencialumo reikalavimų, skelbia apibendrintą informaciją apie per praėjusį mėnesį ir visą laikotarpį nuo Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) taikymo pradžios surinktas lėšas ir nurodo:

22.1. iš pajamų perviršio mokėjimo subjektų per praėjusį mėnesį ir visą laikotarpį nuo Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) taikymo pradžios surinktiną ir surinktą pajamų perviršio sumas;

22.2. pagrindinės eksportuojančios valstybės narės mokėtinas ir sumokėtas pajamų perviršio sumas;

22.3. solidarumo įnašo subjektų už 2023 metus mokėtinas ir sumokėtas solidarumo įnašo sumas.

23. Lėšų administratorius ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kalendorinio ketvirčio pabaigos raštu pateikia Tarybai ir Energetikos ministerijai ataskaitą apie per kalendorinį ketvirtį iš pajamų perviršio mokėjimo subjektų surinktas lėšas, iš pagrindinės eksportuojančios valstybės narės gautas lėšas ir iš solidarumo įnašo subjektų surinktas lėšas.

24. Lėšų administratorius ne vėliau kaip per 60 dienų nuo Įstatymo „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo“ 11 straipsnio 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos pateikia Tarybai ir Energetikos ministerijai ataskaitą apie už laikotarpį nuo 2022 m. gruodžio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d. pajamų perviršio subjektų mokėtinas ir sumokėtas pajamų perviršio sumas. Lėšų administratorius iki 2024 m. vasario 29 d. atnaujiną informaciją už laikotarpį nuo 2022 m. gruodžio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

25. Lėšų administratorius ne vėliau kaip iki 2024 m. liepos 31 d. pateikia Tarybai ir Energetikos ministerijai ataskaitą apie už 2023 metus solidarumo įnašo subjektų mokėtinas ir sumokėtas solidarumo įnašų sumas. Informacijai pasikeitus lėšų administratorius per 15 dienų pateikia atnaujiną informaciją.

## VII SKYRIUS

### LĖŠŲ ADMINISTRAVIMO SĄNAUDŲ NUSTATYMO, KONTROLĖS IR KOMPENSAVIMO TVARKA

26. Lėšų administratorius iki 2023 m. kovo 31 d., o vėlesniais laikotarpiais (tol, kol galioja ir yra taikomas Reglamentas [\(ES\) 2022/1854](#) ir (ar) Įstatymas „Dėl Reglamento [\(ES\) 2022/1854](#) įgyvendinimo“ bei Aprašas) – iki kiekvienų metų vasario 1 d. parengia ir pateikia Tarybai einamųjų metų lėšų administravimo sąnaudų prognozę, atsižvelgdamas į protingumo kriterijų atitinkančią pelno maržą (jos dalį). Protingumo kriterijų atitinkanti pelno marža laikoma kompiuterių programavimo, konsultacinės ir susijusios veiklos skyriui (62 skyrius pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakciją) priskirtinų įmonių vidutinio metinio pelningumo (angl. *EBIT margin*) norma pagal paskutinius metinius Valstybės duomenų agentūros paskelbtus viešus duomenis. Taryba turi teisę reikalauti paaiškinti ir (ar) patikslinti prognozuojamus administravimo sąnaudų dydžius.

27. Lėšų administratoriaus patirtos lėšų administravimo sąnaudos kiekvieną mėnesį gali būti dengiamos iš lėšų ne didesne dalimi negu 1/12 apskaičiuotų prognozuojamų lėšų administravimo sąnaudų.

28. Lėšų administratorius privalo užtikrinti, kad ne vėliau kaip iki metų, einančių po finansinių metų pabaigos, balandžio 30 d. būtų atliktas nepriklausomas lėšų administravimo sąnaudų auditas ir administratoriaus interneto svetainėje paskelbti audituoti duomenys apie administratoriaus patirtas lėšų administravimo sąnaudas.

29. Jeigu nesutampa lėšų administratoriaus prognozuotos ir faktinės prieš einamuosius metus buvusių metų lėšų administravimo sąnaudos, šis skirtumas įvertinamas prognozuojant einamųjų metų lėšų administravimo sąnaudas.

30. Lėšų administratorius privalo pateikti Tarybai visą Tarybos prašomą informaciją ir dokumentus, būtinus lėšų panaudojimo kontrolei atlikti.

31. Lėšų administratorius turi teisę iš Aprašo 2 punkte nurodytų subjektų gauti visą informaciją ir dokumentus, būtinus veiksmingam ir skaidriam lėšų administravimui vykdyti.

---